განმარტებითი ბარათი

საკრებულოს დადგენილების პროექტზე

ბორჯომის მუნიციპალიტეტის „_____“ 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ“

ა) ზოგადი ინფორმაცია დადგენილების შესახებ:

ა.ა) დადგენილების მიღების მიზეზი:

დადგენილება მომზადებულია საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 24-ე და 91 მუხლების შესაბამისად და განსაზღვრავს 2024 წლის განმავლობაში მისაღები შემოსულობებისა და გასაწევი გადასახდელების მაჩვენებლებს.

ა.ა.ა) პრობლემა რომლის გადაჭრასაც მიზნად ისახავს დადგენილება:

საქართველოს კანონმდებლობის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტი წარმოადგენს მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ დამტკიცებულ, მუნიციპალიტეტის ფუნქციებისა და ვალდებულებების შესრულების მიზნით მისაღები შემოსულობების, გასაწევი გადასახდელებისა და ნაშთის ცვლილების ერთობლიობას.

ა.ა.ბ) არსებული პრობლემის გადასაჭრელად დადგენილების მიღების აუცილებლობა:

საქართველოს ადგილობრივი თვითმმათველობის კოდექსის და საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის თანახმად მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტის მუნიციპალიტეტის აღმასრულებელი ორგანოს მიერ მომზადება და მუნიციპალიტეტის საკრებულოს მიერ განხილვა და დამტკიცება ხორციელდება ყოველწლიურად.

ა.ბ) დადგენილების პროექტის მოსალოდნელი შედეგი:

„საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის“ 77-ე მუხლის შესაბამისად, 2024 წლის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობების, გადასახდელების და ნაშთის ცვლილების დამტკიცება.

ა.გ) დადგენილების პროექტის ძირითადი არსი:

ძირითადი მაკროეკონომიკური მაჩვენებლები

ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის მაჩვენებლები დამოკიდებულია საქართველოში არსებულ მაკროეკონომიკურ მაჩვენებლებზე და საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილ

მაკროეკონომიკური პარამეტრების ზღვრების დასაცავად განსახორციელებელ ღონისძიებებსა და შეზღუდვებზე.

საქართველოს ცენტრალური ხელისუფლების მიერ 2024-2027 წლების ძირითადი ეკონომიკური და ფინანსური ინდიკატორების საბაზო სცენარის (2024 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესახებ კანონპროექტის თანდართული მასალები) მიხედვით 2024 წლისთვის ნომინალური მშპ-ს ზრდის ტემპი განსაზღვრულია 8,4 პროცენტით. აღნიშნულიდან გამომდინარე მუნიციპალიტეტის 2024 წლის ბიუჯეტის დამტკიცების შესახებ დადგენილების პროექტში ხარჯების ეკონომიკური კლასიფიკაციის მუხლით განსაზღვრული ასიგნებების ზრდა შეესაბამება საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კოდექსის 155[1] მუხლის 2-ე პუნქტის მოთხოვნებს.

ბიუჯეტის პარამეტრები

საგადასახადო შემოსავლები

საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლები საქართველოს საბიუჯეტო კოდექსის 77-ე მუხლის 6-ე და 6[1]-ე პუნქტების გათვალისწინებით საქართველოს ფინანსთა სამინისტროდან მიღებულ საგადასახადო შემოსავლების საპროგნოზო მაჩვენებლებს.

2024 წლის პროგნოზით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის შემოსულობები განისაზღვრა **34 170.4** ათასი ლარით. მათ შორის საგადასახადო შემოსავლები ნომინალურ გამოხატულებაში **17 412.4** ათას ლარს შეადგენს. 2023 წლის გეგმიურ მაჩვნებელთან შედარებით 2024 წლის საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი იზრდება **3 855.0** ათასი ლარით (**29.0%**-ით).

2024 წელს საგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **დამატებითი ღირებულების** გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი განისაზღვრა **6 412.4** ათასი ლარით.

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებლებთან შედარებით დღგ გაზრდილია **26.0%** -ით (**1 305.2** ათასი ლარით). აღნიშნული მოცულობით ზრდა გამოწვეულია მიმდინარე წელს, დაგეგმილზე მაღალი ეკონომიკური ზრდის შედეგად მოსალოდნელი გადაჭარბების და მომდევნო წელს ეკონომიკის ნომინალური ზრდის ფისკალური ეფექტებით;

- ქონების გადასახადის საპროგნოზო მაჩვენებელი შეადგენს **11 000.0** ათას ლარს;

2023 წლის გეგმიურ მაჩვენებელთან შედარებით ქონების გადასახადი **30%**-ით (**2 550.0** ათასი ლარით) გაიზარდა.

2024 წელს არასაგადასახადო შემოსავლების პროგნოზი გადასახადების სახეების მიხედვით შემდეგია:

- **გრანტების** სახით დაგეგმილი მაჩვენებლები განისაზღვრება **270.4** ათასი ლარით, მათ შორის:
  - სხვა დონის სახელმწიფო ბიუჯეტიდან (დელეგირებული უფლებამოსილებისათვის) **270.4** ათასი ლარი.

- **შემოსავლები საკუთრებიდან განსაზღვრულია 12 700.6 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:**
  - პროცენტები **700.6** ათასი ლარი
  - რენტა **12 000.0** ათასი ლარი.

- **შემოსავლები საქონელისა და მომსახურების რეალიზაციიდან განსაზღვრულია 1 637.0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:**
  - სანებართვო მოსაკრებელი **157.0** ათასი ლარი.
  - სათამაშო ბიზნესის მოსაკრებელი **1 000.0** ათასი ლარი.
  - ადგილობრივი მოსაკრებელი დასახლებული ტერიტორიის დასუფთავებისათვის **450.0** ათასი ლარი.
  - შემოსავალი სხვა არაკლასიფიცირებული მომსახურების გაწევიდან **30.0** ათასი ლარი;

- **შემოსავლები სანქციები, ჯარიმები და საურავებიდან განსაზღვრულია 1 500,0 ათასი ლარის** ოდენობით, მათ შორის:
  - შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) ადმინისტრაციული სამართალდარღვევების გამო **150,0** ათასი ლარი;
  - შემოსავალი სანქციებიდან (ჯარიმები და საურავები) არქიტექტურულ-სამშენებლო საქმიანობაში გამოვლენილი დარღვევის გამო **250,0** ათასი ლარი;
  - საგზაო მოძრაობის წესების დარღვევისათვის **1 100.0** ათასი ლარი.

- **ტრანსფერები რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული განსაზღვრულია 150.0 ათასი ლარის ოდენობით, მათ შორის:**
  - მიმდინარე ტრანსფერები, რომელიც სხვაგან არ არის კლასიფიცირებული **150.0** ათასი ლარი;

- **არაფინანსური აქტივების კლების** (პრივატიზაცია) სახით მისაღები თანხების გეგმა შეადგენს **500.0** ათას ლარს:

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელები:

მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის გადასახდელების მოცულობა შეადგენს **34 170.4** ათას ლარს (2023 წლის დამტკიცებულ გეგმასთან შედარებით იზრდება **5 919.6** ათასი ლარით.

პრიორიტეტების მიხედვით გათვალისწინებულია:

- **პრიორიტეტი: ინფრასტრუქტურის განვითარება - 10 481.2 ათასი ლარი:**
  - **საგზაო ინფრასტრუქტურის** განვითარება - **2 290.0** ათასი ლარი; მათ შორის

    განხორციელდება შემდეგი ობიექტების მშენებლობა რეაბილიტაცია:
  - 2024 წელს რეგ.ფონდიდან დასაფინანსებელი საგზაო ინფრასტრუქტურის პროექტების თანადაფინანსება **202.0** ათასი ლარი.
  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტის სოფ.ტბაზე შიდა საუბნო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები **11.0** ათასი ლარი.
  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტის სოფ.ცემში შიდა საუბნო გზის სარეაბილიტაციო სამუშაოები **110.0** ათასი ლარი.
  - ბორჯომის მუნიუციპალიტეტის დაბა ბაკურიანში წაქაძის ქუჩის ჩიხის რეაბილიტაცია **70.0** ათასი ლარი
  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტის სოფ.ყვიბისში შიდა საუბნო გზების რეაბილიტაცია **26.0** ათასი ლარი
  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტის სოფ.პატარა მიტარბში მისასვლელი გზის დაზიანებული მონაკვეთის სარეაბილიტაციო სამუშაოები **15.0** ათასი ლარი
  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტში სოფ. ანდეზიტში ციხების რეაბილიტაცია **61.0** ათასი ლარი
  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე ცენტრალურ ქუჩებზე და დაბა ახალდაბაში ცენტრალური გზის გამყოლიღობეების რეაბილიტაცია **425.0** ათასი ლარი.
  - მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დამონტაჟებული გარე-ვიდეო სამეთვალყურეო კამერების შეძენა მოვლა-პატრონობა **670.0** ათასი ლარი
  - საგზაო ინფრასტრუქტურის მოვლა-პატრონობა **700.0** ათასი ლარი.

- **წყლის სისტემების** განვითარება - **424.0** ათასი ლარი;

  აღნიშნული პროგრამით განხორციელდება დაბა ახალდაბაში სასმელი წყლის ქსელის გაფართოება და სადგურის უბანში წყალარინების ქსელის რეაბილიტაცია

- **გარე განათება 1 208.5 ათასი ლარი**

  განხორციელდება შემდეგი ობიექტების მშენებლობა რეაბილიტაცია.

  - გარე განათების ელექტრო ენერგიის ხარჯი **800.0** ათასი ლარი.
  - (ააიპ) ბორჯომის გარე განათება **408.5.0** ათასი ლარი.

- **მშენებლობა, ავარიული ობიექტების და შენობების რეაბილიტაცია 1 136.0** ათასი ლარი. ქვეპროგრამის ფარგლებში განხორციელდება:
  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტის სოფ.ბალანთაში სარიტუალო სახლი რეაბილიტაცია **150.0** ათასი ლარი.
  - ბინათმესაკუთრეთა ამხანაგობის ხერლშეწყობის პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება საცხოვრებელი შენობების სახურავების გადახურვა, სადარბაზოების კეთილმოწყობა და სხვა. **376.0** ათასი ლარი
  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე, დაბა წაღვერში,სოფ.მზეთამზეში ნაპირსამაგრი და საყრდენი კედლების რეაბილიტაცია **610.0** ათასი ლარი.

- **კეთილმოწყობის ღონისძიებები 1 452.3** ათასი ლარი.

  - ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე არსებული სანიაღვრე არხების მოვლა-პატრონობა **100.0** ათასი ლარი
  - 2024 წელს განხორციელდება ბორჯომში მესხეთის ქ.#39-ში და დაბა ახალდაბაში სკვერების მოწყობა, ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე დაზიანებული სკვერების აღდგენა,დეკორატიული სკამების და ურნების შეძენა და გამწვანება **850.0** ათასი ლარი.
  - ა(ა)იპ ბორჯომის გამწვანება 2012 **363.7** ათასი ლარი
  - ა(ა)იპ სასაფლაოების მოვლა პატრონობა **138.7** ათასი ლარი

- **მუნიციპალური ტრანსპორტის განვითარება 2 588.3** ათასი ლარი

  - მუნიციპალური ტრანსპორტის სუბსიდირება **1 970.0** ათასი ლარი
  - სატრანსპორტო საშუალებების შეძენა **618.3** ათასი ლარი

- **საპროექტო დოკუმენტაციისა და საექსპორტო მომსახურების შესყიდვა 700.0** ათასი ლარი.

  - დოკუმენტაციისა და სამშენებლო სამუშაოების ტექნიკური ზედამხედველობისა და ექსპერტიზის ხარჯები განსაზღვრულია 400,0 ათასი ლარი.
  - პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მუნიციპალიტეტის მიერ განსახორციელებელი ინფრასტრუქტურული სამუშაოებისთვის საჭირო საპროექტო დოკუმენტაციის დამზადების ხარჯებისა და ექსპერტიზის ხარჯების

ანაზღაურება. ასევე, მოხდება სამშენებლო სამუშაოების ტექნიკური ზედამხედველობისათვის საჭირო ხარჯების ანაზღაურება (300 ათასი ლარი).

- **დასუფთავება და გარემოს დაცვა 2 483.2** ათასი ლარი.

  პროგრამის ფარგლებში განხორციელდება მუნიციპალიტეტის სოფლების დაგვა-დასუფთავება და ნარჩენების გატანა, გარე ქსელის ბუნკერებიდან საყოფაცხოვრებო ნარჩენების შეგროვება და გატანა. აღნიშნულ ღონისძიებას ახორციელებს ა(ა)იპ ბორჯომის დასუფთავება.

- **განათლება 3 942.6** ათასი ლარი.

  - სკოლამდელი განათლების ფუნქციონირება **3 734.6** ათასი ლარი.
  - საჯარო სკოლების ფინანსური დახმარება და რეაბილიტაცია - **108.0** ათასი ლარი (ბაკურიანის საჯარო სკოლის ქირა)
  - საგანმანათლებლო ცენტრის დაფინანსება **100.0** ათასი ლარი.

- **კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი 6 195.0 ათასი ლარი.**

√ სპორტის განვითარების ხელშეწყობა - 2 438.2 ათასი ლარი:

- ქვეპროგრამის ფარგლებში ხორციელდება ისეთი სპორტული ღონისძიებების დაფინანსება როგორიცაა; უბნებისა და დაწესებულებების ჩემპიონატი ფეხბურთსა, ფრენბურთსა და კალათბურთში. ასევე მოყვარულთა ფეხბურთი, რომელსაც საქართველოს ეროვნული ფეხბურთის ფედერაცია ახლორციელებს.ქვეპროგრმა ხელს უწყობს წარმატებულ სპორტსმენებს, ასევე უზრუნველყოფს ცენტრში სპორტულ სექციებზე მოსიარულეთა სპორტულ ღონისძიებებში მონაწილეობას, როგორც ქვეყნის შიგნით ასევე მის ფარგლებს გარეთ. სპორტული ფესტივალი სპორტი ბარიერების გარეშე და სხვა.ასევე ქვეპროგრამის ფარგლებში დაფინსდება სარაგბო კლუბი ტაო.

  - ბორჯომის სკოლისგარეშე სასპორტო სკოლა - **1 162.7** ათასი ლარი
  - ა(ა)იპ ბორჯომის ფეხბურთი 2013 - **473.3** ათასი ლარი
  - რაგბის კლუბი „ტაო“ - **125.0** ათასი ლარი
  - სპორტული ღონისძიებები - **27.2** ათასი ლარი
  - ატრაქციონებისა და სპორტული მოედნების სასპორტო შენობების მოწყობა რეაბილიტაცია **650.0** ათასი ლარი
    აღნიშნული ქვეპროგრამით განხოეციელდება ქ.ბორჯომში ტურბაზის მიმდებარე ტერიტორიაზე (პლატო), მე-4 საჯარო სკოლის, მესხეთის ქ.29-ში და

მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე სპორტული მოედნების მოწყობა-რეაბილიტაცია)

√ **კულტურის განვითარების ხელშეწყობა 3 671.8 ათასი ლარი:**

პროგრამის ფარგლებში მუნიციპალიტეტი განახორციელებს სახელოვნებო სკოლების, ბიბლიოთეკების, კულტურისა და ხელოვნების ცენტრის დაფინანსებას, უზრუნველყოფს მათი ფუნქციონირებისთვის საჭირო მატერიალური და ფინანსური ბაზის შექმნას. მუნიციპალიტეტის კულტურული ტრადიციების დაცვის მიზნით პროგრამის ფარგლებში გაგრძელდება სხვადასხვა კულტურული და დასვენების ობიექტის ფინანსური მხარდაჭერა, განხორციელდება სხვადასხვა კულტურული ღონისძიება, მათ შორის სადღესასწაულო დღეებში სხვადასხვა გასართობი და სანახაობრივი ღონისძიება და სხვა. ასევე მოხდება მუნიციპალიტეტში მიმდინარე მოვლენების გაშუქება და პოპულარიზაცია მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებით, კერძოდ:

- ა(ა)იპ სკოლისგარეშე სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულება ბორჯომის ზ. ფალიაშვილის სახელობის სამუსიკო სკოლა - **441.5** ათასი ლარი
- ა(ა)იპ ბორჯომის საბიბლიოთეკო გაერთიანება - **476.0** ათასი ლარი
- ა(ა)იპ ბორჯომის კულტურისა და ხელოვნების ცენტრი - **1 202.4** ათასი ლარი
- ეროვნული, სახალხო და საგანმანათლებლო ღონისძიბები - **627.0** ათასი ლარი

√ **ახალგაზრდობის მხარდაჭერა -290.0 ათასი ლარი**

მუნიციპალიტეტის მიზანია გაიზარდოს ახალგაზრდების ჩართულობა საზოგადოებრივ, კულტურულ, სპორტულ და პოლიტიკურ ცხოვრებაში, განავითაროს ახალგაზრდების მხრიდან ეკონომიკის სხვადასხვა დარგებში თვითრეალიზების შესაძლებლობები, რაც ხელს შეუწყობს მათ პროფესიულ განვითარებასა და კონკურენტუნარიანობის ზრდას, საკუთარი პოტენციალის სრულფასოვნად რეალიზებისა და დასაქმების შესაძლებლობების გაუმჯობესების მიზნით. შესაბამისად, მუნიციპალიტეტი განაგრძობს კულტურული ღონისძიებების ფინანსურ მხარდაჭერას, წარმატებული სპორტსმენების და ხელოვნების სხვადასხვა დარგში წარმატებული ახალგაზრდების ხელშეწყობას და შესაბამისი პირობების შექმნას რათა ნიჭიერმა ბავშვებმა და ახალგაზრდებმა შეძლონ მათი შესაძლებლობების გამოვლინება. ასევე, მუნიციპალიტეტის მიზანია წარმატებული სტუდენტების მოტივაციის ამაღლების და მათი პროფესიული გაძლერების მიზნით მათი წახალისება და ხელშეწყობა. გაეროს მდგრადი განვითარების „SDG“ მიზანი, რომლის მიღწევასაც ემსახურება ქვეპროგრამა 3. ჯანმრთელი ცხოვრება და კეთილდღეობა, 5. გენდერული თანასწორობა

- **რელიგიური ორგანიზაციების ხელშეწყობა 285.0 ათასი ლარი.**
- **საინფორმაციო მომსახურეობა - 85.0 ათასი ლარი.**

- **ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა 3 809.9** ათასი ლარი.

√ ჯანმრთელობს დაცვა: 130.2 ათასი ლარი

აღნიშნული პროგრამით დაფინანსება.მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე გადამდებ და არაგადამდებ დაავადებათა სიტუაციის მონიტორინგი, მათი ადრეული გამოვლენა, ადექვატური რეაგირება, ეპიდაფეთქებათა მართვა, ადამიანთა და ცხოველთა საერთო საშიში ინფექციური დაავადებების ინსტერსექტორული მართვა. ტუბერკულოზის ავადობის, სიკვდილობის და საზოგადოებაში ინფექციების გავრცელების შემცირება, დაავადების ადრეული იდენტიფიცირება. ეპიდზედამხედველობის განხორციელება და სტატისტიკური მუშაობის უზრუნველყოფა, მიღებული მონაცემების რეგისტრაცია- ანალიზი, სახ. სამედიცინო ჯანდაცვითი პროგრამების ეპიდზედამხედველობის უზრუნველყოფა, მათ შორის ლოჯისტიკა. ტუბერკულოზის სავარაუდო, საეჭვო შესაძლო შემთხვევათა ეპიდზედამხედველობა კონტაქტების იდენტიფიცირება , დიაგნოსტიკის ხელშეწყობა, საგანმანათლებლო მუშაობა ტუბერკულოზის შესახებ. შემთხვევათა შესახებ ინფორმაციის შეტანა ინფექციურ დაავადებათა მონაცემთა ერთიან ელექტრონულ სისტემაში. რომელსაც ახორციელებს ა(ა)იპ ბორჯომის საზოგადოებრივი ჯანდაცვის ცენტრი.

√ **სოციალური დაცვა** - პროგრამის დასაფინანსებლად 2024 წლის ბიუჯეტში გათვალისწინებულია 3 679.7 ათასი ლარი; პროგრამა ითვალისწინებს მუნიციპალიტეტის ტერიტორიაზე მცხოვრები მოსახლეობის სხვადასხვა ფენებისათვის გარკვეული შეღავათებითა და სოციალური დახმარებებით უზრუნველყოფას. სახელმწიფო ბიუჯეტიდან გამოყოფილი მიზნობრივი ტრანსფერის ფარგლებში კანონმდებლობით გათვალისწინებული სარიტუალო მომსახურების ხარჯების ანაზღაურებას, მოხუცებულთა, მიუსაფართა და სოციალურად დაუცველთა კვებით და საცხოვრებელი ფართით უზრუნველყოფას, იძულებულ გადაადგილებულ პირთა სოციალურ დახმარებას და სხვა სოციალურ ღონისძიებებს, რომლებიც მთლიანობაში უზრუნველყოფენ მუნიციპალიტეტის მოსახლეობის სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესებას. პროგრამა მოიცავს ასევე ბავშვის უფლებების დაცვისა და მხარდაჭერის ქვეპროგრამას, რომლის მიზანია ბავშვთა უფლებების დაცვა, ბავშვისა და ოჯახის მხარდაჭერა, ბავშვის ოჯახის გაძლიერება მათი ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, პროგრამა ხორციელდება დელეგირებული უფლებამოსილების ფარგლებში.

- მოსახლეობის სტაციონარული სამედიცინო მომსახურება **1 125.0** ათასი ლარი.
- უფასო სასადილოს დაფინანსება **460.1** ათასი ლარი.
- ვეტერანთა დაკრძალვის ხარჯები **3.6** ათასი ლარი.
- მეორე მსოფლიო ომისა და საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენის ომში მონაწილე შშმ ვეტერანთა დახმარება **3.5** ათასი ლარი.
- ახალდაბადებული ბავშვიანი ოჯახების დახმარება **220.0** ათასი ლარი.

- სტიქიის შედეგად დაზარალებული ოჯახების ბინით უზრუნველყოფა **50.0** ათასი ლარი.
- ღვაწლმოსილი ადამიანების დახმარება **3,6** ათასი ლარი.
- 18 წლამდე ასაკის მრავალშვილიანი ოჯახებისა დახმარება **328.8** ათასი ლარი.
- მოსახლეობის მედიკამენტებით უზრუნველყოფა **300.0** ათასი ლარი.
- სოციალური დახმარებები **799.2** ათასი ლარი.
- ონკოლოგიური პაციენტების დახმარების პროგრამა **250.0** ათასი ლარი.
- ბავშვთა დაცვა და უფლებების მხარდაჭერა **136.6** ათასი ლარი.

➢ **მმართველობა - 7 258.4 ათასი ლარი, მათ შორის:**

- საკრებულოს დაფინანსება - **1 440.0**ათასი ლარი;
- მუნიციპალიტეტის მერია - **4 541.4** ათასი ლარი;
- სარეზერვო ფონდი **680.0** ათასი ლარი.
- სასამართლო გადაწყვეტილებათა აღსრულება და კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოჭრილი თანხები - **15.0** ათასი ლარი
- შესყიდვებთან (ტენდერი აუქციონი) დაკავშირებული ხარჯი **15.0** ათასი ლარი.
- სსიპ მუნიციპალური განვითარების ფონდისთვის დასაფარავი თანხა და ვალის მომსახურება **67.0** ათასი ლარი, მათ შორის ძირი **55.6** ლარი და პროცენტი - **11.4** ლარი.
- სსიპ ბაკურიანის განვითარების სააგენტო **500.0** ათასი ლარი.

მხარჯავი დაწესებულებების მიხედვით მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ასიგნებები შემდეგნაირად განისაზღვრება:

პროგრამული კოდი	**დასახელება**	**2024 წლის პროექტი**
	სულ ჯამი	**34 170.4**
01 01 01	საკრებულო	1 440.0
01 01 02	მერია	4.541.4
01 01 03	სამხედრო აღრიცხვისა და გაწვევის სამსახური	-
01 02 01	სარეზერვი ფონდი	680.0

პროგრამული კოდი	**დასახელება**	**2024 წლის პროექტი**
01 02 03	სასამართლო გადაწყვეტილებათა აღსრულება და კანონმდებლობის შესაბამისად ჩამოჭრილი თანხები	15.0
01 02 04	შესყიდებთან (ტენდერი აუქციონი) დაკავშირებული ხარჯი	15.0
01 02 06	მგფ-ის და სხვა ვალდებულებების დაფარვა	67.0
02 00	**ინფრასტრუქტურის განვითარება**	**10 481.2**
02 01	საგზაო ინფრასტრუქტურის	2 290.0
02 02	წყლის სისტემის და საკანალიზაციო ქსელის განვითარება	1 106.0
02 03	**გარე განათება**	**1 208.5**
02 04	მშენებლობა, ავარიული ობიექტების და შენობების რეაბილიტაცია	1 136.0
02 05	**კეთილმოწყობის ღონისძიებები**	**1 452.3**
02 06	**მუნიციპალური ტრანსპორტის განვითარება**	**2 588.3**
02 07	**საპროექტო დოკუმენტაციისა და საექსპერტო დიკუმენტაციის შესყიდვა**	**700.0**
03 00	**დასუფთავება და კეთილმოწყობა**	**2 483.2**
04 00	**განათლება**	**3 942.6**
05 00	**კულტურა, ახალგაზრდობა და სპორტი**	**6 195.0**
05 01	სპორტის სფეროს განვითარება	2 438.2
05 02	კულტურის სფეროს განვითარება	3 671.8
06 00	**ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა**	**3 809.9**
06 01	ჯანმრთელობის დაცვა	130.2
06 02	სოციალური დაცვა	3 679.7

ბორჯომის მუნიციპალიტეტის ბიუჯეტის ხარჯებისა და არაფინანსური აქტივების ზრდა ფუნქციონალურ ჭრილში

- საერთო დანიშნულების სახელმწიფო მომსახურება - **7 258.4** ათასი ლარი;
- ეკონომიკური საქმიანობა - **3 047.0** ათასი ლარი;
- გარემოს დაცვა - **3 796.9**ათასი ლარი;
- საბინაო-კომუნალური მეურნეობა - **6 120.5** ათასი ლარი;
- ჯანმრთელობის დაცვა - **130.2** ათასი ლარი
- დასვენება, კულტურა და რელიგია **6 195.0** ასთასი ლარი
- განათლება - **3 942.6** ათასი ლარი;
- სოციალური დაცვა - **3 809.9** ათასი ლარი;